

نمایش فیلم‌های منتخب هفدهمین دوره جشنواره «سینماحقیقت» امسال برای اولین بار در ۱۰ استان انجام شد که باستقبال خوب مخاطبان و علاقه‌مندان سینما همراه بود. امسال برای اولین بار پس از پایان برگزاری رسمی جشنواره، ۱۶ فیلم منتخب جشنواره سینماحقیقت توسط گروه سینمایی هنر و تجربه در سینماهای ۱۰ شهر اردبیل، قم، مشهد، آبادان، بوشهر، گرگان، تبریز، شیراز، اصفهان و همدان به نمایش درآمد.

مخاطب ۴۰۰۰ نفری «سینما حقیقت»

متولیان ترویج و صیانت از دیدگاه سید شهیدان اهل قلم، مستند احمد را ندیده‌اند!

چه کسانی باید نسبت به جایزه آوینی حساس باشند؟

سیدحسن خمینی فرزند یادگار امام را دارد و نگاه منتقدان چیزی دیگری است. این مستند نه تنها پاسخی به دغدغه نسل انقلاب نمی دهد بلکه شبهاتی را نیز برای نسل آینده ایران ایجاد می‌کند. از همه مهم تر وقتی جایزه آوینی به این فیلم داده می‌شود به این معنی است که احمد مهر تایید انقلاب را هم دارد!که به نظر می‌رسد جای بحث دقیق تر کارشناسان و اهل فن را می‌طلبد.

آنان که چشم دیدن آوینی را اندستند

اما همان آوینی در سال‌های حیات یک‌تنه در مقابل انحصار ایجاد شده آن روزهای عرصه فرهنگ ایستاد. تاریخ فراموش نمی‌کند او وقتی عکس جوان بوسنیایی را بابیشانی بند یازهاروی جلد مجله سوره زد، براساس اعلام خبرگزاری مهر، سیدمحمد خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد وقت، با انگ تهاجم فرهنگی و مغایرت با شئونات اسلامی او را توبیخ کرد یا وقتی مستند «خنجر و شقایق» را در جنگ بوسنی ساخت تا در جنگ روایت ها انقلاب اسلامی را دست برتر کند، براساس اعلام خبرگزاری دانشجو محمد هاشمی صدایش را از روی مستند پاک کرد و تبدیل به کلیپی چند دقیقه‌ای کرد و چندی بعد روایت فتح را هم از او گرفت.

همان روزهای رمی‌گویم که خیلی‌ها حرف غریب‌ها را می‌پسندیدند و به توسعه، دل بسته بودند و سینمای روشنفکری در اوج بود. اما شهید آوینی یک‌تنه در مقابل آنها ایستاد چون به آینده انقلاب امیدوار بود و می‌دانست تفکر خیلی از آنهایی که در کاخ سفید سلفی می‌گیرند نتیجه‌ای برای انقلاب ندارد. و حالا چطور می‌شود مستندی از

برش

یک بام و دو هوای یک موسسه

در حالی که فیلم «احمد» برخلاف نظر کارگردان فیلم با اصرار تهیه‌کننده آن، موسسه عروج وابسته به موسسه تنظیم و نشر آثار امام‌خمینی(ره) به هفدهمین جشنواره فیلم حقیقت آمد و جایزه دوم آوینی را هم گرفت، این موسسه درباره سایر آثارى که در زیرمجموعه آنها ساخته می‌شود، حساسیتی نشان نمی‌دهد. به عنوان مثال، هیچ تلاشی برای اکران مستند «دلیل آفتاب» به کارگردانی علیرضا محمدی که از سوی موسسه تنظیم و نشر آثار امام‌خمینی(ره) ساخته شده و نگاهی پژوهشی به هشت سال دفاع مقدس و نقش فرماندهی امام(ره) و کمک‌های سید احمد دارد و فیلمی روشنگر برای نسل جوان محسوب می‌شود، ندارد اما مستندی با رویکرد سیاسی آن را به شیوه‌های مختلف تبلیغ و حتی برای حضور در جشنواره حقیقت و گرفتن جایزه برای آن رایزنی می‌کند.

نمایش خانگی

«سووشون» آبیار به پخش نزدیک شد

اقتباس از آثار ادبیات داستانی ایران، در این سال‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفته است و به نظر می‌رسد در صورت جدی گرفتن این امر، بخش مهمی از ضعف سینمای ایران در قصه‌پردازی قابل رفع باشد. قراراست به‌زودی شاهد پخش یک سریال اقتباسی

باشیم‌که برگرفته از رمان پر آوازه سیمین دانشور، نویسنده شناخته‌شده است. «سووشون» نرگس آبیار دو سالی است که در شیراز فیلمبرداری می‌شود، در حالی این روزها خود را آماده پخش می‌کند که خبر از پخش بین‌المللی این سریال همزمان با انتشار در داخل کشور به گوش می‌رسد. این سریال همچون دیگر آثار نرگس آبیار به تهیه‌کنندگی محمدحسین قاسمی است. بهنوش طباطبایی و میلاد کی‌مرام نقش محوری سریال را به عهده دارند و مجید صالحی و سام درخشانی در سووشون به ایفای نقش می‌پردازند.

پیگیری‌ها نشان می‌دهد این سریال قرار است در اسفندماه پخش خود را آغاز کند، البته تا قبل از این نیز تاریخ‌هایی برای پخش این سریال اعلام شده بود. حسین میرطاووسی، مدیرعامل پلتفرم پخش‌کننده این سریال در کنار شروع پخش احتمالی آن در اسفندماه از پخش بین‌المللی آن به‌طور همزمان در برخی کشورهای دیگر خبر می‌دهد. / تسنیم

بندان» به‌کارگردانی رضا اکبریان گالشکلایی، «ناخدا» به‌کارگردانی علی ارکبان، «عیدوک» به کارگردانی امیر عسگری، «دختران باد» به کارگردانی سپیده سهیلی، «خانوده خلیج» به کارگردانی مریم الهامیان و مصطفی حاجی قاسمی، «ستار الکلاسیکو» به کارگردانی هادی شریعتی نمایش داده شد. در پایان نمایش این فیلم‌ها در این ۱۰ شهر، ۴۲۵ نفر مخاطب به تماشای فیلم‌ها نشستند که بیشترین مخاطب در شهر گرگان با ۱۰۸۰ نفر بود.

دل این گروه تولید می‌شود و در جشنواره جایزه‌ای به نام همین آوینی رامی‌گیرد؟!

چرا اصلاحاتی‌ها اعتراض نکردند!

این‌که چرا مصاحبه‌شوندگان که مطمئنا همواره خود را مخالف افکار آوینی می‌دانستند، اعتراضی به ورود آن در جایزه آوینی نکردند تا حدودی قابل درک است؛ زیرا می‌تواند همراستا با افکار آنها باشد برای تحریف تاریخ و اندیشه‌های آوینی. اما موضوع اصلی این است که چرا متولیان حوزه اندیشه آوینی با وجود انتقادات رسانه‌ای عکس‌العملی ـ مثبت یا منفی ـ به دریافت جایزه آوینی توسط مستند احمد نداشتند.

نهادهای متولی کجایند؟!

با مروری گذریه سازمان‌ها و موسساتی که با نام و اندیشه شهید آوینی گره خورده‌اند، سه موسسه برجسته و با اهمیت‌تر جلوه می‌کنند. بنیاد روایت فتح، موسسه فرهنگی هنری اندیشه شهید آوینی و انجمن سینمای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس ؛ سه موسسه‌ای که همان‌طور که از نام‌شان پیداست، تمرکزشان بر معرفی اندیشه و افکار شهید آوینی است. مثلا راهبرد بنیاد روایت فتح تکیه بر اندیشه شهید آوینی در طی طریق روایت فتح (به واسطه تفصیلات فوق) و رجوع به سایر اندیشمندان هنر انقلاب است و بهره‌برداری و الهام‌گیری از آرای ایشان، در دو محور عملی یعنی احیای سبک و مکتب روایت فتح در تمام فعالیت‌ها و تولیدات نظری و هنری بنیاد؛ یعنی ثبت و ضبط و سندپردازی علمی از نظریه روایت فتح.

حضرات فیلم را ندیده‌اند

اما چرا با وجود این همه انتقاد به مستند احمد، هنوز این موسسات نظر خود را راجع به آن اعلام نکرده‌اند؟ چرا با وجود انتقادات رسانه‌ای هیچ واکنشی به انتخاب مستند در جایزه شهید آوینی نداشتند؟ برای پاسخ به این سوالات ابتدا طی تماس تلفنی با محمد باشار نادری مدیرعامل بنیاد فرهنگی روایت فتح موضوع را با ایشان مطرح کردم. ایشان با اشاره به این‌که متاسفانه مستند احمد را ندیده، وعده یک مصاحبه به ما داد که متاسفانه با وجود تماس مکرر هنوز محقق نشده‌است. گفت‌وگویی نیز با سیدمحمد حسینی، مدیرعامل انجمن سینمای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس داشتیم. ایشان نیز مستند احمد را ندیده‌بود؛ از او پرسیدم انتقادات زیادی به مستند احمد وجود دارد، آیا احساس نمی‌کنید انجمن شما باید نسبت به این انتقادات، واکنش نشان دهد؟ او گفت: «من متاسفانه مستند احمد را ندیده‌ام و نمی‌توانم درباره آن قضاوت کنم. او در پاسخ به این پرسش که ماسه موسسه بزرگ مرتبط با شهید آوینی داریم و یک جایزه خاص در سینما به نام شهید آوینی، چرامتولیان این حوزه تمرکز می‌کنند، گفت: «این‌که من اثری را ببینم آیا قضاوت من در تغییر رای داوران تاثیر خواهدداشت، پاسخ من منفی است و هیچ تاثیری ندارد. پرسیدم آیا قرار نیست

نسبت به این مستند که مورد نقد قرار گرفته، واکنشی داشته باشید. وی پاسخ داد: «بله بعد از دیدن مستند حتما واکنشی خواهیم داشت. موسسه فرهنگی و هنری شهید آوینی، سومین موسسه‌ای بود که برای رسیدن به پاسخ با آنها ارتباط گرفتیم. متاسفانه با وجود تماس‌های مکرر، مدیرعامل این موسسه پاسخگوی ما نشد. هرچند در گفت‌وگو با یک منبع آگاه داران موسسه که علاقه‌ای به فاش شدن نامش نداشت، عنوان شد این مستند راهیج یک از مدیران این موسسه، ندیده‌اند.

هوشمندانه عمل کنیم

بی‌شک وقتی موسسه یا نهادها با عنوانی خاص در جامعه معرفی می‌شوند، معنا و مفهوم آن در میان عموم آن است که قرار است زیر پرچم آن شخص گام بردارد. اندیشه او را بشناسد، با رصد کامل رویدادها و اتفاقات حول محور آن و نیز انتقادات و اهمال‌کاری‌های احتمالی در مسیر معرفی و انتقال اندیشه او جانب‌داری مغفولانه کرده و در نهایت در شناساندن یاد و نام او تلاش کند. جایزه آوینی تنها جایزه سینمایی به نام این متفکر است و جالب‌تر آن‌که یکی از مهم‌ترین بخش‌های جشنواره فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» به حساب می‌آید. این‌که متولیان این حوزه، آثاری را که با نام شهید آوینی انتخاب می‌شوند، ببینند نه تنها انتظار زیادی نیست، بلکه انتظار جامعه آن است که در این حیطه ورود کند و نسبت به اتفاقات مثبت و منفی آن پویا باشد. جام‌چم منتظر است متولیان این حوزه ضمن تماشای مستند، نسبت به آن واکنش نشان دهند و در صورت مغایرت آن با اندیشه آوینی، نسبت به بازپرس‌گیری آن اقدام کنند.

علی رحیمی گروه فرهنگ و هنر

جایزه شهید آوینی سال‌هاست به یکی از مهم‌ترین بخش‌های جشنواره فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» تبدیل شده‌است. جایزه‌ای متاثر از اندیشه مرتضی آوینی برای عمق دادن به روایت‌های حقیقی در سینمای مستند که بر جایگاه این هنرمند وارسته و انقلابی و نقش ممتازش در عرصه هنر سینما، به ویژه در عرصه سینمای مستند تمرکز داشت.

براساس آنچه متولیان جشنواره حقیقت در فراخوان عنوان می‌کنند، آثاری می‌توانند در این بخش شرکت کنند که با یکی از موضوعات مقاومت، دفاع مقدس، انقلاب اسلامی، مطالبه‌گری و روشنگری مرتبط باشند. اما سؤال مهم اینجااست چه آثاری را می‌توان در جرگه منتخبان این بخش لحاظ کرد؟ چه متر و معیاری در انتخاب این آثار مدنظر است؟ آیا هر اثری که اعلام شود در حوزه انقلاب، مطالبه‌گری یا روشنگری است می‌تواند در این حوزه جای‌گیرد؟ چه کسانی می‌توانند این افتخار را بیاد کنند جایزه آوینی را در دست‌گیرند؟ و در بطن همه این سوالات، این‌که اگر در اهدای جایزه خطایی صورت پذیرد چه نهاد و اشخاصی باید واکنش نشان دهند.

نهایت پاسخ به این سوال، رسیدن به این جواب است که ورود مستندی همچون «احمد» در بخش جایزه آوینی صحیح است یا خیر و در ادامه آیا این مستند که بسیاری از منتقدان در نحوه موضعگیری‌های کارگردان آن، مواجهه با رخدادهای انقلاب و از همه مهم‌تر مصاحبه با اشخاصی که در تضاد فکری با شهید آوینی بودند، ایراد دارد؛ می‌تواند پرنده جایزه‌ای باشد که عنوان آن با نام میدانداز هنر روایت‌ها درآمخته‌است.

چرا جایزه آوینی باید متمرکز بر اندیشه آوینی باشد؟

وقتی درباره شهید آوینی که او را نماد هنر انقلاب می‌دانند صحبت می‌کنیم، بی‌شک دیدگاه و اندیشه او مدنظر است وگرنه هنرمندان بسیار مطرح و الگویی در کشور به ویژه در حوزه مستند داریم که می‌توانستیم در سینما حقیقت این جایزه را به نام و یاد ایشان اعطا کنیم. به عبارتی وقتی نام شهید آوینی به میان می‌آید یعنی فراتر از آن‌که بدانیم آوینی که بود و چه شد، این است که بدانیم آوینی برای انقلاب چه گفت و چه کرد. به دیگر سخن آن‌که وقتی جایزه‌ای را در جشنواره‌ای که مهر حقیقت بر پیشانی متولیانش خورده، به نام ایشان مطرح می‌کنیم، یعنی قرار است آثاری را در این بخش تایید کنیم که با آرا و اندیشه شهید آوینی مرتبط است و نمی‌توانیم فقط نام او را مانند گار کنیم و خیلی ساده از کنار اندیشه او در حوزه انقلاب بگذریم. یعنی وقتی شهید آوینی تاکید دارد که هنرمند باید از غرض اندیشی آزاد باشد، اما در عین حال، هنر عین تعهد اجتماعی است؛ چرا که وجود انسان عین تعهد است و هنر نیز به مثابه جلوه انسان نمی‌تواند از تعهد فارغ باشد یا «اگر هنرمند نسبت به تاریخ و سرنوشت انسان و هویت فرهنگی خویش متعهد باشد، دیگر در پیله

تاریخ فراموش نمی‌کند وقتی شهید آوینی عکس جوان بوسنیایی را با پیشانی بند یازهاروی جلد مجله سوره زد سیدمحمد خاتمی با انگ تهاجم فرهنگی و مغایرت با شئونات اسلامی او را توبیخ کرد

در این‌که مستند احمد چه کیفیتی دارد و در نوع روایت و پرداخت آن آیا نواسته به یک اثر قابل قبول تبدیل شود، در حال حاضر کاری نداریم. در این‌که کارگردان این اثر نیز یک هنرمند خوش ذوق، با تجربه، حرفه‌ای و کاربلد هست نیز هیچ شبهه‌ای نداریم، بلکه به دنبال پاسخ به این سؤال هستیم که چرا مستند احمد جایزه آوینی را دریافت کرد/ چرا که اولا همان‌طور که برخی منتقدان در طول این دو هفته مطرح کردند، موضعگیری‌های مستند و شیوه مواجهه با رخدادها با نقض رویه‌روست به ویژه آن‌که این مستند همان‌طور که رزاق کریمی عنوان می‌کند یکی مستندسیاسی است؛ «اتفاقا تصور ذهنی من از شنیده‌ها و گفته‌های

شفاهی همین بود که احتمالا وجه سیاسی فیلم بر رنگ تر خواهدبود.» لذا این‌که به راحتی با بهره‌گیری یک‌سری دیدگاه‌های خاص، مستندی سیاسی کار شود و خیلی سراسری و ساده بسیاری از موضوعات مهم و ابهام‌زایی را که سال‌هاست هیچ پاسخی برای آن داده نشده، بگذرد، موضوعی است که نمی‌شود به راحتی از کنار آن گذشت؛ چون این فیلم در بخش جایزه آوینی جشنواره سینما حقیقت رقابت می‌کند و باید با دقت به موضوعات انقلاب وارد شود.

فیلمی فقط مورد تایید حسن خمینی

این درحالی است که به گفته منتقدان اثر نه توانست به عمق حوادث متعدد تاریخی در بازه ۱۰ ساله ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۷ بپردازد و نه موضوع مستند چنین اقتضایی دارد؛ بنابراین نه ماجرای ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر و نقش سیداحمد در آن شفاف می‌شود، نه ماجراهای دوباره شدن حزب جمهوری اسلامی به جناح چپ و راست و ایده خط سوم احمد آقا روشن روایت می‌شود، نه ماجرای عزل آیت‌ا... منتظری و شائبه‌های تاثیرگذار آقای خمینی در آن پاسخ شفاف می‌یابد، نه ماجرای اعدام‌های تابستان ۱۳۶۷ شکافته می‌شود، نه حتی به تغییر قانون اساسی اشاره می‌شود و... همه هستند و هیچ‌کدام نیستند و این یعنی ایجاد شبهه در جریان انقلاب به جای باز کردن حقایق و روشنگری یک مطالبه چهاردهه‌ای. این موضوع زمانی مهم و استراتژیک محسوب می‌شود که رزاق کریمی در گفت‌وگو با ایرنا اعلام می‌کند: مهم‌ترین انگیزه من برای ساخت فیلم «احمد» توجه به دغدغه نسل جوان برای شناخت بهتر یادگار امام(ره) بود. اما در احمد، مستندی را می‌بینیم که به گفته کارگردان فقط مهر تایید

قاب

اعلام زمان برگزاری چهاردهمین جشنواره فیلم عمار

دبیرخانه جشنواره مردمی فیلم عمار اعلام کرد، چهاردهمین دوره این رویداد با محوریت «نظم جدید جهانی» و با تمرکز بر موضوع فلسطین در تاریخ ۲۱ تا ۲۹ دی‌ماه، برگزار می‌شود. بنابر این اطلاعیه، افتتاحیه چهاردهمین دوره از این رویداد در روز پنجشنبه ۲۱ دی‌ماه و اختتامیه آن روز جمعه ۲۹ دی‌ماه، همزمان با روز غزه، در تالار اندیشه حوزه هنری تهران، برگزار خواهد شد.

همچنین، نمایش مرکزی آثار منتخب بخش‌های رقابتی جشنواره شامل فیلم داستانی، فیلم مستند، پویانمایی، نماآهنگ و فیلم مـا، از تاریخ ۲۲ تا ۲۸ دی‌ماه، در سینما فلسطین تهران و همزمان در بسترهای پخش برخط جشنواره، صورت می‌گیرد.

دیدگاه

هنرمند سلیقه می‌سازد

شهاب حسینی در نشست نقد و بررسی فیلم «مقیمان ناکجا» با بیان این‌که معتقدم در حرف‌ام باید این‌طور تربیت شوم که خودم را در جایگاه مخاطب ببینم، گفت: باید ببینم چه چیزی به خورد روح و

روانم می‌دهم و اگر تشنه تظاهر داندند نباید در کاری بازی کرد که حاضر نیاشم به عنوان تماشاگر از قسمت اول آن به قسمت دوم بروم. وقتی می‌گویم یک فیلم ۴۰ میلیارد تومان فروخته باید دید چند نفر از آن راضی بودند و بر مبنای آن تعدادی که راضی نیستند، از (اعلام) رقم فروش فیلم کم شود. این بازیگر و کارگردان ادامه داد: الان سینما دنبال سلیقه عموم مخاطب رفته و استقبال از یک فیلم می‌تواند، روش تعیین کند که بعد همه از آن کپی کنند. می‌گویند جامعه کلی مردم رفت. ما است، ولی نمی‌شود برای ساخت فیلم و سریال سراغ سلیقه یک فرد رفت. ما باید پیشنهاد دهنده باشیم، چون این هنرمند است که سلیقه را می‌سازد. سینما رسالتی دارد و اگر فقط برای تفریح باشد، شهرسازی بهتر است. البته با وجود چنین روندی، موج جوان‌هایی که به سینمای ما آیند مرا به آینده امیدوار می‌کند. / اسپنا